

DIRECTIVA PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI 2003/4/CE

din 28 ianuarie 2003

**privind accesul publicului la informațiile privind mediul și de abrogare a Directivei
Consiliului 90/313/CEE**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special art. 175 alin. (1),

având în vedere propunerea Comisiei¹,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European²,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor³,

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută în art. 251 din Tratat⁴, având în vedere proiectul comun aprobat de Comitetul de conciliere la 8 noiembrie 2002,

întrucât:

- (1) Accesul optimizat al publicului la informațiile privind mediul și diseminarea acestor informații contribuie la o mai bună conștientizare a problemelor de mediu, la schimbul liber de opinii, la o participare mai eficientă a publicului la luarea deciziilor privind mediul și, în cele din urmă, la un mediu mai bun.
- (2) Directiva Consiliului 90/313/CEE din 7 iunie 1990 privind libertatea de acces la informațiile legate de mediu⁵ a inițiat un proces de schimbare a modului în care autoritățile publice abordează problema deschiderii și a transparenței, stabilind măsuri pentru exercitarea dreptului la accesul public la informații privind mediul care trebuie dezvoltat și continuat. Prezenta directivă extinde accesul existent acordat în temeiul Directivei 90/313/CEE.
- (3) Art. 8 din directiva menționată anterior impune prezentarea unor rapoarte de către statele membre Comisiei privind experiența acumulată, pe baza cărora Comisia prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului, însoțit de eventuale propuneri de revizuire a directivei pe care le consideră adecvate.
- (4) Raportul prezentat în temeiul art. (8) din directiva menționată anterior identifică problemele concrete întâlnite în practică la punerea în aplicare a directivei.
- (5) La 25 iunie 1998, Comunitatea Europeană a semnat Convenția CEE-ONU privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu („Convenția de la Aarhus”). Dispozițiile de drept comunitar trebuie să fie în concordanță cu cele ale convenției în vederea încheierii acesteia de către Comunitatea Europeană.

¹ JO C 337 E, 28.11.2000, p. 156 și JO C 240 E, 28.08.2001, p. 289.

² JO C 116, 20.04.2001, p. 43.

³ JO C 148, 18.05.2001, p. 9.

⁴ Avizul Parlamentului European din 14 martie 2001 (JO C 343, 05.12.2001, p. 165), Poziția comună a Consiliului din 28 ianuarie 2002 (JO C 113 E, 14.05.2002, p. 1) și Decizia Parlamentului European din 30 mai 2002 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial). Decizia Consiliului din 16 decembrie 2002 și Decizia Parlamentului European din 18 decembrie 2002.

⁵ JO L 158, 23.06.1990, p. 56.

- (6) În interesul unei transparențe sporite, este necesară înlocuirea Directivei 90/313/CEE și nu modificarea acesteia, astfel încât părțile interesate să aibă la dispoziție un text de lege unic, clar și coerent.
- (7) Diferențele dintre legile în vigoare în statele membre privind accesul la informațiile legate de mediu deținute de autoritățile publice pot crea inegalități în Comunitate în ceea ce privește accesul la astfel de informații sau condițiile de concurență.
- (8) Dreptul de acces la informațiile privind mediul deținute de către sau pentru autoritățile publice trebuie asigurat tuturor persoanelor fizice și juridice, fără ca acestea să aibă obligația de a declara interesul pe care îl au în acest sens.
- (9) Este, de asemenea, necesar ca autoritățile publice să pună la dispoziția publicului larg și să disemineze informații privind mediul pe scară cât mai largă posibil, în special folosind tehnologia informației și de comunicații. Dezvoltarea ulterioară a acestor tehnologii trebuie luată în considerare la raportarea privind prezenta directivă și la revizuirea acesteia.
- (10) Definiția informațiilor despre mediu trebuie clarificată astfel încât să acopere informații sub orice formă privind starea mediului, factorii, măsurile sau activitățile care afectează sau care este posibil să afecteze mediul sau elaborate pentru a-l proteja, privind analizele costuri-beneficii și analizele economice folosite în cadrul unor astfel de măsuri sau activități și, de asemenea, informații privind starea sănătății și a siguranței umane, inclusiv contaminarea lanțului trofic, condițiile de viață pentru oameni, zonele culturale și structurile construite în măsura în care acestea sunt, sau ar putea fi, afectate de problemele respective.
- (11) Pentru a lua în considerare principiul prevăzut în art. 6 din Tratat, care impune integrarea cerințelor privind mediul în definirea și punerea în aplicare a politicilor și a activităților comunitare, definiția autorităților publice trebuie extinsă pentru a cuprinde administrațiile publice de la nivel național, regional sau local, indiferent dacă acestea au sau nu responsabilități specifice legate de mediu. Definiția trebuie extinsă în același mod pentru a include alte persoane sau organisme care îndeplinesc funcții publice administrative în conformitate cu legislația națională, precum și alte persoane sau organisme care acționează sub controlul acestora și care au responsabilități sau funcții publice legate de mediu.
- (12) Informațiile despre mediu deținute fizic de alte organisme în numele autorităților publice trebuie să intre, de asemenea, în sfera de aplicare a prezentei directive.
- (13) Informațiile privind mediul trebuie puse la dispoziția solicitanților cât mai repede posibil și într-un termen rezonabil, având în vedere orice eventual termen precizat de solicitant.
- (14) Autoritățile publice trebuie să ofere informații privind mediul în forma sau în formatul precizat de solicitanți, cu excepția cazurilor în care acestea sunt disponibile publicului în alt format sau în altă formă sau este rezonabil să fie oferite în alt format sau în altă formă. În plus, autoritățile publice trebuie să aibă obligația de a depune toate eforturile rezonabile pentru a menține informațiile privind mediul deținute de către sau pentru ele în forme sau formate care pot fi reproduse și accesate prin mijloace electronice.
- (15) Statele membre trebuie să stabilească sistemele practice pe baza cărora astfel de informații sunt oferite în mod eficient. Aceste sisteme trebuie să garanteze faptul că informațiile pot fi accesate cu ușurință în mod eficient și că sunt puse progresiv la dispoziția publicului prin intermediul rețelelor de telecomunicații, inclusiv al listelor

accesibile public ale autorităților publice și al registrelor sau al listelor de informații privind mediul deținute de către sau în numele autorităților publice.

- (16) Dreptul la informație înseamnă că dezvăluirea informațiilor este regula generală și că autoritățile publice pot refuza o cerere de furnizare de informații privind mediul în cazuri specifice și clar definite. Motivele de refuz trebuie interpretate în mod restrictiv, iar interesul public în numele căruia este dezvăluită informația trebuie comparat cu interesul slujit de refuz. Motivele de refuz trebuie să îi fie prezentate solicitantului în termenul prevăzut în prezenta directivă.
- (17) Autoritățile publice oferă informații parțiale privind mediul în cazurile în care este posibilă separarea oricăror informații care intră în sfera de aplicare a excepțiilor de restul informațiilor solicitate.
- (18) Autoritățile publice trebuie să poată aplica o taxă pentru furnizarea informațiilor privind mediul, dar aceasta trebuie să fie rezonabilă. Acest lucru înseamnă că, ca regulă generală, taxele nu pot depăși costurile efective pentru obținerea materialului în cauză. Cazurile de solicitare a plății în avans trebuie limitate. În cazuri speciale, dacă autoritățile publice oferă informații privind mediul pe baze comerciale și dacă acest lucru este necesar pentru a garanta continuarea colectării și a publicării unor astfel de informații, se consideră rezonabilă aplicarea unei taxe bazate pe situația de pe piață; poate fi solicitată o plată în avans. Lista taxelor, însoțită de informații privind situațiile în care poate fi aplicată o taxă sau acordată o scutire de la plata acesteia trebuie pusă la dispoziția solicitanților și publicată.
- (19) Solicitanții trebuie să aibă posibilitatea de recurs administrativ sau judiciar în ceea ce privește actele sau omisiunile unei autorități publice în legătură cu o cerere.
- (20) Autoritățile publice depun eforturi pentru a garanta că la compilarea informațiilor privind mediul de către ele sau în numele lor, informațiile sunt comprehensibile, exacte și comparabile. Deoarece este un factor important pentru evaluarea calității informațiilor furnizate, metoda folosită pentru compilarea informațiilor trebuie, de asemenea, dezvăluită, la cerere.
- (21) Pentru a îmbunătăți conștientizarea de către public a problemelor de mediu și pentru a îmbunătăți protecția mediului, autoritățile publice trebuie, după caz, să ofere sau să disemineze informații privind mediul care sunt relevante pentru funcțiile lor, în special prin intermediul telecomunicațiilor computerizate și /sau al tehnologiei electronice, dacă acestea sunt disponibile.
- (22) Prezenta directivă trebuie evaluată din patru în patru ani, după intrarea în vigoare, având în vedere experiența acumulată, și după prezentarea rapoartelor relevante de către statele membre, și trebuie revizuită pe această bază. Comisia trebuie să prezinte un raport de evaluare Parlamentului European și Consiliului.
- (23) Deoarece obiectivele directivei propuse nu pot fi atinse în mod suficient de către statele membre și de aceea pot fi mai bine îndeplinite la nivelul Comunității, Comunitatea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut în art. 5 din Tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, prevăzut în articolul menționat anterior, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru îndeplinirea acestor obiective.

(24) Dispozițiile din prezenta directivă nu afectează dreptul statelor membre de a menține sau de a introduce măsuri care prevăd un acces mai larg la informație decât cel impus prin prezenta directivă,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Obiective

Obiectivele prezentei directive sunt:

- (a) garantarea dreptului de acces la informațiile privind mediul deținute de către sau pentru autoritățile publice și stabilirea termenilor și a condițiilor fundamentale și a sistemelor practice de exercitare a acestuia; și
- (b) asigurarea, ca regulă generală, a punerii la dispoziția publicului și a diseminării progresive a informațiilor privind mediul pentru a se realiza cea mai largă disponibilitate și diseminare sistematică a informațiilor privind mediul la nivelul publicului. În acest scop, este promovată utilizarea, în special, a telecomunicațiilor computerizate și /sau a tehnologiei electronice, dacă acestea sunt disponibile.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive:

1. „Informații privind mediul” înseamnă orice informații scrise, vizuale, orale, electronice sau în orice altă formă materială privind:
 - (a) starea elementelor de mediu, cum sunt aerul și atmosfera, apa, solul, terenul, peisajul și siturile naturale, inclusiv zonele umede, zonele costiere și maritime, diversitatea biologică și componentele acesteia, inclusiv organismele modificate genetic, și interacțiunea dintre aceste elemente;
 - (b) factorii, cum sunt substanțele, energia, zgomotele, radiațiile sau deșeurile, inclusiv deșeurile radioactive, emisiile, deversările și alte tipuri de diseminare în mediu, care afectează sau care este posibil să afecteze elementele de mediu menționate la lit. (a);
 - (c) măsurile (inclusiv măsurile administrative) cum sunt politicile, legislația, planurile, programele, acordurile de mediu și activitățile care afectează sau care este posibil să afecteze elementele și factorii menționați la lit. (a) și (b), precum și măsurile sau activitățile elaborate pentru protejarea acestor elemente;
 - (d) rapoartele privind punerea în aplicare a legislației de mediu;
 - (e) analizele costuri – beneficii și alte analize economice și ipoteze folosite în cadrul măsurilor și al activităților menționate la lit. (c); și
 - (f) starea sănătății și a siguranței umane, inclusiv contaminarea lanțului trofic, dacă este relevantă, situația vieții umane, a siturilor culturale și a structurilor construite, în măsura în care acestea sunt sau ar putea fi afectate de starea elementelor de mediu menționate

la lit. (a) sau, prin intermediul acelor elemente, de către oricare dintre aspectele menționate la lit. (b) și (c).

2. „Autoritate publică” înseamnă:

- (a) guvern sau altă administrație publică, inclusiv organisme publice consultative, de la nivel național, regional sau local;
- (b) orice persoană fizică sau juridică care îndeplinește funcții în administrația publică în conformitate cu legislația națională, inclusiv îndatoriri, activități sau servicii specifice legate de mediu; și
- (c) orice persoană fizică sau juridică care deține responsabilități sau funcții publice, legate de mediu, sub controlul unui organism sau al unei persoane care intră sub incidența dispozițiilor de la lit. (a) sau (b).

Statele membre pot prevedea ca această definiție să nu includă organismele sau instituțiile atunci când acestea acționează în baza capacităților lor judiciare sau legislative. În cazul în care dispozițiile constituționale de la data adoptării prezentei directive nu prevăd o procedură de recurs în sensul art. 6, statele membre pot exclude instituțiile sau organismele respective din definiție.

- 3. „Informații deținute de către o autoritate publică” înseamnă informațiile privind mediul aflate în posesia acestuia care au fost elaborate sau primite de autoritatea respectivă.
- 4. „Informații deținute pentru o autoritate publică” înseamnă informațiile de mediu care sunt deținute fizic de o persoană fizică sau juridică în numele unei autorități publice.
- 5. „Solicitant” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care solicită informații privind mediul.
- 6. „Public” înseamnă una sau mai multe persoane fizice sau juridice și, în conformitate cu legislația sau cu practica națională, asociațiile, organizațiile sau grupurile acestora.

Articolul 3

Accesul la informații privind mediul la cerere

(1) Statele membre se asigură că, în conformitate cu dispozițiile din prezenta directivă, autoritățile publice trebuie să pună la dispoziția oricărui solicitant, la cererea acestuia și fără ca acesta să declare interesul pe care îl are în acest sens, informațiile privind mediul pe care le dețin sau care sunt deținute în numele lor.

(2) Sub rezerva art. 4 și având în vedere orice termene specificate de solicitant, informațiile privind mediul sunt puse la dispoziția acestuia:

- (a) cât mai repede posibil sau, cel târziu, în termen de o lună de la primirea de către autoritatea publică menționată în alin. (1) a cererii solicitantului; sau
- (b) în termen de două luni de la primirea cererii de către autoritatea publică în cazul în care volumul și complexitatea informațiilor sunt de asemenea natură încât perioada de o lună prevăzută la lit. (a) nu poate fi respectată. În astfel de cazuri solicitantul este informat cât mai repede posibil, și în orice caz înainte de expirarea perioadei de o lună, cu privire la orice astfel de prelungire și la motivele acesteia.

